

SITUATIERAPPORT Departementaal Crisiscentrum VWS | Nieuw Coronavirus

1. GEGEVENS	
Aan	Voorzitters Veiligheidsregio's Directeuren Publieke Gezondheid GGD-GHOR Nederland Informatieteam NCTV Departementale crisiscentra RIVM
Periode	13 - 19 juni 2020
Nummer	18
Planning	Wekelijks
Classificatie	Bestemd voor VR, DPG en GGD en GHOR organisaties

2. INFORMATIEBEELD
Kernverhaal   In de regio Wuhan in China startte in december 2019 een uitbraak van een nieuw coronavirus. Dit virus kan de ziekte COVID-19 veroorzaken. Het nieuwe virus heeft zich inmiddels wereldwijd verspreid. Ook in Nederland zijn COVID-19 patiënten en zijn er patiënten overleden aan het virus. Het Nederlandse beleid is erop gericht om verspreiding maximaal te controleren en zo de druk op de zorg te minimaliseren.   Feiten – stand van zaken 19-06-2020   - Het totaal aantal positief geteste patiënten: 49.426* (+116)   - Het totaal aantal gemelde patiënten opgenomen (geweest) in het ziekenhuis: 11.846 (+11)   - Het totaal aantal gemelde overleden personen: 6.081** (+3)   Het aantal ziekenhuisopnames als gevolg van COVID-19 daalt verder, en ook het aantal sterfgevallen neemt af. Dat maakt dat er al verschillende stappen gezet konden worden op weg naar de controlefase. Daarbij kan sinds 1 juni iedereen met klachten getest worden op het coronavirus. Op deze manier krijgen komt er meer zicht op de verspreiding van het virus.   * Het werkelijke aantal besmettingen met het nieuwe coronavirus ligt hoger dan het aantal dat hier genoemd wordt. Dit komt omdat niet iedereen met mogelijke besmetting getest wordt.   ** Er is een vertraging tussen de dag van ziekenhuisopname of overlijden en de dag waarop dat gerapporteerd wordt.

3. ORGANISATIE/OPSCHALING
Tijdelijke wet maatregelen COVID-19 niet per 1 juli in werking   Het kabinet streeft ernaar het wetsvoorstel spoedig aan te bieden aan de Tweede Kamer. Om te zorgen voor een zorgvuldige behandeling in de Tweede en Eerste Kamer is beoordeeld dat inwerkingtreding per 1 juli niet haalbaar is. Minister De Jonge heeft daarom aan de Kamer gemeld dat de wet niet op 1 juli in werking treedt, zoals eerder de bedoeling was. Zolang de tijdelijke wet niet geldt en de omstandigheden ertoe noodzaken, zijn de noodverordeningen van kracht. Zie de voor meer informatie de kamerbrief.   Aanwijzing maatregelen vanaf 1 juli   VWS is in overleg met de Veiligheidsregio's en de andere departementen gestart met de voorbereidingen voor de aanwijzing met de maatregelen vanaf 1 juli. Het kabinet besluit op 24 juni over eventuele versoepelingen.

4. OORDEEL / ONDERWERPEN

Landkaart en grafieken aangepast

Om de verspreiding van het nieuwe coronavirus in Nederland over de tijd te kunnen volgen heeft het RIVM de weergave van de landkaart veranderd. De landkaart is vormgegeven als een zogenaamde slidegrafiek, waarin per twee weken het verloop van de verspreiding te zien is. Via het menu linksboven zijn het aantal nieuw gemelde COVID-19 patiënten, het aantal ziekenhuisopnames en het aantal overleden patiënten over de periode van 27 februari tot vandaag te zien. Zie <https://www.rivm.nl/coronavirus-covid-19/actueel>.

Weekupdate cijfers coronatests bij de GGD'en

Hieronder vindt u de weekcijfers over het afnemen van coronatests bij GGD'en.

	1 t/m 7 juni	8 t/m 14 juni	Totaal 1 t/m 14 juni
Aantal gemaakte afspraken voor een coronatest	59.090	63.351	122.441
Aantal coronatests dat is afgenomen	49.228	57.501	106.729

Toelichting bij de cijfers

- Deze cijfers gaan over de door de GGD'en geteste personen. Daarnaast worden door anderen (o.a. huisartsen en ziekenhuizen) ook testen uitgevoerd.
- Op de [website van het RIVM](https://www.rivm.nl/coronavirus-covid-19/actueel) vindt u meer dagelijkse cijfers over het coronavirus, onder andere het aantal positief geteste personen in Nederland.
- GGD GHOR Nederland publiceert vanaf 15 juni iedere maandag de cijfers van de week daarvoor (maandag tot en met zondag).

Versoepting van maatregelen

- Sinds deze week kunnen Nederlanders op vakantie in 17 landen in de EU/Schengen zone. Het reisadvies is op afgeschaald van 'oranje' naar 'geel'. Het gaat om de landen België, Bulgarije, Duitsland, Estland, Frankrijk, IJsland, Italië, Kroatië, Letland, Liechtenstein, Litouwen, Luxemburg, Polen, Portugal, Tsjecho, Zwitserland en Oostenrijk. Naar verwachting zullen de komende weken meer Europese landen hun grenzen openen voor Nederlandse toeristen. Het reisadvies van het Verenigd Koninkrijk, Zweden en Denemarken blijft deze zomer naar verwachting op oranje staan. Voor reizen buiten Europa blijft het reisadvies vooralsnog op 'oranje'.
- Op campings kan men vanaf vandaag (twee weken eerder dan gepland) weer gebruik maken van sanitaire voorzieningen zoals gemeenschappelijke toiletten en douches.
- Er wordt vanaf vandaag ook weer beperkt lesgegeven op mbo's hbo's en universiteiten. Praktijklessen, toetsen en tentamens kunnen weer fysiek worden afgenomen. Ook krijgen kwetsbare studenten weer persoonlijk begeleiding. De lessen moeten tussen 11:00 en 15:00 of na 20:00 beginnen. Op die manier moet worden voorkomen dat studenten tijdens de spits gebruik maken van het openbaar vervoer.

Aanvullende maatregelen vliegverkeer

De Nederlandse luchthavens en luchtvaartmaatschappijen nemen aanvullende maatregelen om de opschaling van het vliegverkeer in coronatijd in goede banen te leiden. De sector heeft hiervoor protocollen opgesteld die er voor moeten zorgen dat de risico's voor personeel en passagiers in dit coronatijdperk zoveel mogelijk worden beperkt. De luchtvaartsector wordt namelijk gekenmerkt door zeer intensieve (internationaal gereguleerde) veiligheidsprocessen waardoor de norm van 1,5 meter niet overal en te allen tijde gegarandeerd kan worden. Daarom gelden er aanvullende regels. Passagiers zijn alleen welkom op de luchthaven als ze geen klachten hebben en ook een gezondheidsverklaring hebben ingevuld. Daarnaast moeten passagiers in de wachtrijen bij het inchecken en bij security checks een mondkapje dragen. Ook tijdens het boarden en de vlucht moeten passagiers een mondkapje op. In lijn met het RIVM-advies gaat het om niet medische mondkapjes. Daarnaast hebben vliegtuigen van Nederlandse maatschappijen een speciale ventilatie die er voor zorgt dat de lucht in de cabine continu ververscht wordt. De gezondheidscheck vooraf, een mondkapje tijdens de vlucht en de speciale luchtverversing in het vliegtuig zorgen er voor dat de risico's op verspreiding beperkt zijn.

Mocht er toch een besmetting zijn aan boord dan is bron en contactonderzoek mogelijk: de namen van de passagiers zijn tot op stoelniveau bekend. Dit alles maakt dat de luchtvaart volgens het kabinet op een verantwoorde manier kan opschalen.

Opstarten van reguliere zorg

Ziekenhuizen spannen zich in om de reguliere zorg maximaal op te starten en boeken daarbij voortgang, maar signaleren dat het deels nog niet lukt doordat patiënten wegblijven en omdat het ziekteverzuim onder personeel hoog is. Dit komt onder meer door zorgverleners die kampen met de lange hersteltijd na Covid-19, maar ook met zorgverleners die uitvallen met PTSS-achtige verschijnselen. Ziekenhuizen acteren hierop met nazorg en begeleiding voor hun medewerkers en anticiperen door zorgverleners aan te moedigen wel verlof op te nemen in de vakantieperiode. De IGJ is met ziekenhuizen in gesprek over hoe zij omgaan met de gevolgen van het ziekteverzuim en hoe zij het ziekteverzuim onder zorgverleners proberen te beheersen.

Kwetsbare personen

De bezoekersregeling in verpleeghuizen wordt vanaf deze week verder versoepeld. Verpleeghuisbewoners mogen nu meerdere bezoekers ontvangen. Alleen verpleeghuizen die vrij zijn van besmettingen komen echter in aanmerking voor het versoepelen van de bezoeksregeling. De versoepeling van de bezoeksregeling start een maand eerder dan gepland.

Daling totale zorggebruik op huisartsenposten

Het totale zorggebruik op de huisartsenposten is sterk afgenomen sinds het uitbreken van de COVID-19-pandemie. Wel is er een duidelijke stijging te zien in het aantal contacten voor gezondheidsproblemen die geassocieerd zijn met COVID-19. Dit houdt in dat de afname van zorggebruik alleen gezien wordt bij contacten voor andere gezondheidsproblemen dan de COVID-19-gerelateerde. Zie <https://www.nivel.nl/nl/nieuws/daling-totale-zorggebruik-op-huisartsenposten-stijging-bij-gezondheidsproblemen-geassocieerd>.

Handreiking: Veilige heropening bedrijven en instellingen

Het RIVM heeft een handreiking uitgewerkt hoe eigenaren/ondernemers/managers hun bedrijf of instelling veilig in de 'anderhalvemeter-samenleving' kunnen opstarten? Brancheverenigingen kunnen hiermee protocollen voor hun eigen werkomgeving uitwerken. Deze handreiking is ook te gebruiken door bedrijven en instellingen die niet vanuit overheidsredenen gesloten zijn. Brancheverenigingen en koepelorganisaties zijn op dit moment bezig met het vertalen van de RIVM-richtlijnen naar hun eigen werkvloer in protocollen. Binnen de verschillende bedrijven en instellingen kunnen er bestaande richtlijnen, kwaliteitsnormen of (arbeidsomstandigheden) wetgeving van toepassing zijn (zoals over de organisatie van hygiënemaatregelen of schoonmaak). Deze gaan soms verder dan de handreiking van het RIVM. Uiteraard zijn de bestaande richtlijnen, kwaliteitsnormen of wetgeving in dat geval leidend. Zie voor de handreiking <https://www.rivm.nl/coronavirus-covid-19/werk/handreiking-veilige-heropening-bedrijven-en-instellingen>.

Handreiking: Veilige opening sauna en wellness

Een deel van de vanuit overheidsredenen gesloten voorzieningen gaat weer open, waaronder sauna en wellness. Uiteraard moeten de medewerkers in deze voorzieningen zo veilig mogelijk kunnen werken en moet het ook voor bezoekers veilig zijn. De handreiking Veilige opening sauna en wellness is herzien. Zie <https://www.rivm.nl/coronavirus-covid-19/werk/handreiking-sauna-en-wellness>. De basis voor heropening van sauna en wellness ligt in de handreiking 'Veilige heropening bedrijven en instellingen'.

Mondneusmaskers of -kapjes: verschillende soorten

Vanaf 1 juni is het verplicht in de trein, de bus en de tram een 'niet-medisch mondmasker' te dragen. Mondneusmaskers zijn er in verschillende soorten. Wat is het verschil tussen de verschillende soorten maskers? Waar bieden ze bescherming tegen en hoe herken je ze? En wie houdt er toezicht op? Op de website van de Inspectie Gezondheidszorg en Jeugd is meer informatie te vinden. Zie <https://www.igj.nl/actueel/nieuws/2020/05/20/mondneusmaskers-of--kapjes-verschillende-soorten>.

5. COMMUNICATIE

Pers- en publieksinformatie

- In de publiekscampagne 'Alleen samen krijgen we corona onder controle' wordt de urgentie van het gezamenlijk bestrijden van het coronavirus en de verschillende handelingsperspectieven onder de aandacht gebracht. Inmiddels zijn er deelcampagnes op het gebied van geestelijke gezondheid en verkeer. Veel informatie wordt gedeeld via factsheets en infographics. Deze worden ook (in aangepaste vorm) gedeeld op social media.
- Veel publieksinformatie is beschikbaar op www.rijksoverheid.nl/coronavirus. Hier komt vanuit de één-overheidsgedachte informatie interdepartementaal bij elkaar met doelgroepgerichte communicatie. Hier staat ook (een link naar) veel informatie voor speciale doelgroepen zoals laaggeletterden, doven en slechthorenden, anderstaligen, mensen met een verstandelijke beperking, enzovoort.

Gegevensbronnen over COVID-19

Op de website van het RIVM is de 'wegwijzer naar gegevensbronnen over COVID-19' te vinden <https://databronnencovid19.nl/>. Deze wegwijzer toont een overzicht van databronnen die gerelateerd zijn aan het coronavirus en het bijbehorende ziektebeeld COVID-19. Van elke bron is een beschrijving opgenomen, en waar van toepassing een verwijzing naar de dataset(s).

6. MEER INFORMATIE

Relevante links:

- <https://www.rijksoverheid.nl/onderwerpen/coronavirus-covid-19>
- <https://www.rivm.nl/>
- Protocol voor de professionals: Landelijk draaiboek uitbraak infectieziekte: <https://lci.rivm.nl/draaiboeken/generiek-draaiboek>
- <https://www.igi.nl/onderwerpen/coronavirus>

Politiek

- [Tweede kamer. Plenair debat over bestrijding van het coronavirus – 12 maart 2020](#)
- [Tweede kamer. Kamerbrief Inzet nationale crisisstructuur COVID-19 – 13 maart 2020](#)
- [Tweede kamer. Kamerbrief Stand van zaken bestrijding COVID-19 – 17 maart 2020](#)
- [Tweede kamer. Kamerbrief Aanscherping bezoek verpleeghuizen i.v.m. COVID-19 – 19 maart 2020](#)
- [Tweede kamer. Kamerbrief COVID-19: Update stand van zaken – 25 maart 2020](#)
- [Tweede kamer. Kamerbrief COVID-19: Update stand van zaken – 31 maart 2020](#)
- [Tweede kamer. Kamerbrief COVID-19: Update stand van zaken – 7 april 2020](#)
- [Tweede kamer. Kamerbrief COVID-19: Update stand van zaken – 15 april 2020](#)
- [Tweede kamer. Kamerbrief COVID-19: Update stand van zaken – 22 april 2020](#)
- [Tweede kamer. Kamerbrief COVID-19: Update stand van zaken – 6 mei 2020](#)
- [Tweede kamer. Kamerbrief COVID-19: Update stand van zaken – 19 mei 2020](#)
- [Tweede kamer. Kamerbrief COVID-19: Update stand van zaken – 4 juni 2020](#)